

CIGÁNY MÓDSZERTANI ÉS KUTATÓ KÖZPONT

Evangélium az 1Kor 15,1–8 alapján

NYITOTT KUTATÓ MŰHELY

(NYKM)

Készítette: Balogh Zoltán

teológus, szociális munkás

Békés

2022

Tartalom

Bevezetés.....	3
1. A názáreti Jézus, az evangélium	3
2. Pál evangéliuma a görögök számára	4
3. Evangélium a romáknak	5
Befejezés	6
Irodalomjegyzék	8

„Eszetekbe juttatom továbbá, atyámfiai, az evangéliomot, melyet hirdettem néktek, melyet be is vettetek, melyben állotok is. Amely által üdvözültök is, ha megtartjátok, aminémű beszéddel hirdettem néktek, hacsak nem hiába lettetek hívőkké.” (1Kor 15,1–8)

Bevezetés

Az evangélium¹ az újszövetségi iratokban, Jézus Krisztus személyét, szolgálatát – tanítását és cselekedeteit foglalja magába. Az első négy könyv (Máté, Márk, Lukács és János) foglalkozik részletesen vele. Az evangélium leírói különböző szemszögből, egyedi módon mutatják be² hallgatóik számára. Tanúságot tesznek a megtörtént eseményekről, annak hatásairól. Ugyanakkor kihívást is intéz felénk, melyet Jézus személyesen tesz fel kérdés formájában minden egyes ember számára:

„Ti pedig kinek mondotok engem?” (Mt 16,13–17; Mk 8,27–29; Lk 9,18–20; Jn 6,69).

1. A názáreti Jézus, az evangélium

Az Újszövetség központi üzenete, kijelentése: a Teremtő Isten – Jézus megfogalmazásában: „az én Atyám, és a ti Atyátok” (Jn 20,17) – beteljesítette ígérését népe számára, amit a prófétákon keresztül üzent évszázadokkal – évezredekkel korábban, egészen az első emberpár (Ádám és Éva) bukásától kezdve³. Amelyet meg is cselekedett terve, akarata, időzítése szerint⁴.

Jézus születése és annak körülményei már kezdettől fogva teli van természetfeletti eseményekkel – tényekkel, melyek öröm üzenetként, jó hírként érkeznek az emberek számára. A következő példák mind ezt erősítik meg: 1. az Istentől küldött hírvivő, Gábiel angyal üzenete Máriához (Lk 1,26–35); 2. az Úrnak angyalától való üzenet Józsefnek (Mt 1,19–20); 3. a gyermek fogantatása: a Szent Szellem beavatkozása (Mt 1,18; Lk 1,35–37); 4. angyalok seregének megjelenése – üzenete (Lk 2,10–14; Zsolt 103,19–22); 5. a napkeleti bölcseket vezető csillag megjelenése (Mt 2,1–10).

¹ Evangélium: görög szóból, kifejezésből származik. Jelentése: győzelmi hír, örömuzenet, jó hír. Mai értelemben – szóhasználatban: Jézus Krisztusról és az Ő Golgotán véghezvitt váltságművéről szóló híradást nevezzük így. [Bibliai nevek és fogalmak 69. o.] (A továbbiakban az evangélium szót a mai értelemben használom. – szerzői megjegyzés).

² Külön-külön érdemes tanulmányozni az egyes iratokat, és felfedezni a bennük rejlő kincseket, üzeneteket, kijelentéseket (szerzői megjegyzés).

³ „És ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod” (1Móz 3,15).

„Szül pedig fiat, és nevezd annak nevét Jézusnak, mert ő szabadítja meg az ő népét annak bűneiből. Mindez pedig azért lőn, hogy beteljesedjék, amit az Úr mondott volt a próféta által, aki így szól: Ímé a szűz fogan méhében és szül fiat, és annak nevét Immanuelnek nevezik, ami azt jelenti: Velünk az Isten” (Mt 1,21–23).

⁴ Mk 1,14–15; Gal 4,4; Ef 1,4–10.

Jézus születésének ténye mellett személyes kijelentései⁵ tovább mélyítik, tágítják a jó hír, öröm üzenet (evangélium) tartalmát. Jézus személyére vonatkozó összefoglaló tényt Péter apostol találóan fejezi ki egy mondatba sűrítve: „TE VAGY A KRISZTUS, AZ ÉLŐ ISTEN FIA.”⁶

Jézus tanító szolgálatának középpontjában az Atya Isten királysága, királyi uralma állt. Rögtön, a tanítói szolgálata elején – kezdetén kihirdette küldetése célját⁷, amihez egy erőteljes felszólítás társult: „Térjete meg!” (Mk 1,15; Mt 4,17).

A tanításait a Szent Szellem által véghezvitt jelekkel és csodákkal erősítette meg. Az ember számára lehetetlen, megoldhatatlan helyzetekben mutatta be az Atya Isten hatalmát. Földi szolgálata során számos példát láttak, tapasztaltak meg, illetve jegyezték fel a tanítványai. A kételkedő emberek számára Jézus a következőképpen nyilvánította ki az Atya Isten beavatkozásának célját: „Ha pedig én az Istennek Lelke által űzöm ki az ördögöket, akkor kétség nélkül elérkezett hozzátok az Isten országa” (Mt 12,28).

2. Pál evangéliuma a görögök számára

Pál apostol személyesen nem ismerte a földi testben megjelent názáreti Jézust. Ő már csak a tanítványain keresztül, valamint személyes találkozása, megtapasztalása⁸ révén nyert bizonyosságot arról, hogy Jézus a megígért Messiás, aki feltámadt a halálból. Ennek eredményeként az örömhírének fő hangsúlya a fizikai test feltámadására összpontosul.

Missziós munkája során az evangélium hirdetésében meghatározó mintát hagyott számunkra. Tanításai során szorosan összekapcsolja a szellemi kijelentés útján kapott üzenetet (személyes megtapasztalás) és az Írásokat⁹. Egyik sem független egymástól, hanem kölcsönösen kiegészítik egymást. Együttes erővel bizonyítják: Jézus a fizikai, emberi testben megjelent Isten. Ezt az üzenetet hirdette Pál apostol minden népnek, amerre csak járt, zsidóknak meg görögöknek először (1Kor 1,18; Róm 1,16).

A korabeli görög gondolkodásmód szerint a fizikai test megújulása a halálból való feltámadás által, elfogadhatatlan dolog. Bolondság, mivel felfogásukban az anyagi világ léte, természete összeegyeztethetetlen a magasabb rendű szellemi világ létével, valóságával, természetével.¹⁰

⁵ „Én azért születtem, és azért jöttem e világra...” (Jn 18,37); „én sem e világból vagyok” (Jn 17,14–16); „Én vagyok a feltámadás és az élet” (Jn 11,25); „Én és az Atya egy vagyunk” (Jn 10,30).

⁶ Mt 16,15–16; Mk 8,29; Lk 9,20; Jn 6,69.

⁷ Lk 4,18–19.

⁸ Pál apostol bizonyágtételei: Apcsel 22,3–21; Apcsel 26,1–26.

⁹ A héber Biblia, az Ószövetség hitelesített iratai.

¹⁰ https://medit.lutheran.hu/files/cserhati_sandor_korinthus_1.pdf (36–49. o.),

https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/278695/JEZUS_FELTAMADASANAK_HAGYOMANYO_ZASA_titkosított.pdf?sequence=1&isAllowed=y (49–59. o.).

Mindezidáig továbbra is nyitott kérdés, hogy milyen mértékben és hogyan hatott a korszellem, közgondolkodás a Korinthusban élő egyes hívő emberek, gyülekezeti tagok szemléletére, gondolkodásmódjára, azonban Pál apostol részletesen kifejti látásmódját ebben, illetve a Thesszaloniki gyülekezethez szóló leveleiben.

A khorintusi gyülekezet számára szóló üzenetében az evangélium magva (emberi időben megtörtént események), és a hozzá kapcsolódó, fizikai testben történő feltámadás ténye (egyben személyes reménysége: 1Kor 15,14–19; Fil 3,10–11; Apcsel 23,6) szorosan összefügg egymással. Ez a gondolatmotívum az összes többi levelében is mindvégig megtalálható az evangélium hirdetése kapcsán¹¹.

3. Evangélium a romáknak

Jézus missziói parancsát – kiküldését alapul véve (Mt 28,19–20), minden nép közül, a cigány nép is ugyanazt a meghívást és üzenetet fogadhatja be, mely először a zsidó nép felé hangzott el: „Térjetek meg, mert elközelgetett a mennyeknek országa” (Mt 4,17b).

Ez a felszólítás (az Atya Istentől származó parancs) egy erőteljes irányváltásra készíteti hallgatóit. Döntésre hív, amelyben az egyén értékelheti/értékeli az addigi életét, cselekedeteit, szokásait, értékrendjét. Radikális változást indít el belülről kifelé haladva, mely hatással van a szűkebb-tágabb környezetére, kapcsolataira egyaránt.¹²

A megtérés, mint a gondolkodásmód megváltoztatása¹³ számos területen ölt formát az egyén életében, mit például a beszédben, a magaviseletben, a cselekedetben, az értékrendben. Ezeket a személyes élményeket, változásokat többnyire bizonyosság formájában osztjuk meg egymással a gyülekezetekben, valamint a körülöttünk lévő kisebb-nagyobb csoportokban, mint a családban, házi csoportban, baráti körben, stb.

Ugyanakkor a felszólítás magában hordoz egy felfelé irányuló (mutató) kapcsolatot – kapcsolódást is. A Teremtő Isten felé fordítja figyelmünket, aminek döntő jelentősége van, mivel nem pusztán egy eszméhez, vallási ideológiához kapcsolódik a megtérő ember, hanem

¹¹ https://medit.lutheran.hu/files/cserhati_sandor_korinthus_1.pdf (665–675. o.).

¹² 2014-ben készült az első kísérlet a Cigány Módszertani és Kutató Központ megbízásából, Gyetvai Gellért és Rajki Zoltán közreműködésével, melynek célja, hogy tudományos módon bizonyítsa a cigány nép életében bekövetkezett pozitív változásokat. Ez a mű egyben azon első lépések kezdete, mely igyekszik kézzelfoghatóvá, mérhetővé tenni az evangélium befogadásának gyakorlati következményeit.

¹³ A megtérés, mint gondolkodásmód megváltozása a cigány nép életében, még sok munkát, egyben kutatási területet jelent számunkra nemzedékről nemzedékre egészen Jézus Krisztus visszajöveteléig. Kihívást, s egyben egy nagyszerű szolgálati lehetőséget foglal magába, mely törekszik a tényleges változások kiábrázolására, mérhetővé tételére az egyén és a társadalom számára (szerzői megjegyzés).

egy valóságos, létező személyhez is.¹⁴ Ez az igeszakasz (textus) különös hangsúlyt fektet arra a tényre, hogy a mennyei Atya Isten már jó előre kihirdette a Messiás (Jézus Krisztus) halálból való feltámadását. Ugyanezt a tényt Jézus maga is megerősítette az Emmaus faluba menő tanítványokkal való beszélgetése során (Lk 24,13–27).

Napjaink igehirdetőinek is stabil kijelentést, iránymutatást adnak ezek a sorok a tanúságtételhez. Ugyanis nem csak egy régen megtörtént eseményt idézünk fel a szószéken hétről hétre, hanem a mindenható Atya Isten tervére, munkájára, cselekvő jelenlétére is rámutatunk, amellyel beavatkozik életünk hétköznapijaiba.

Ráadásént egy igen fontos hitigazság, a halálból való feltámadás, kerül középpontba, mely az egész igeszakasz, illetve Pál apostol üzenetének, evangéliumának csúcspontja. Jézus halála és feltámadása nem csak egyszeri esemény, hanem egy élő reménység, várakozás, amely egyszer be fog következni tanítványai, követői életében is.

Befejezés

Pál apostolhoz hasonlóan, nekünk is van lehetőségünk az evangélium kihirdetésekor több oldalról való megközelítésre a hallgatók szükségéhez mérten.

Egyrészt, figyelembe vehetjük a történelmi tényeket Jézus életéről, szolgálatáról, melyeket másoktól kapunk hagyományok¹⁵ útján, vagy a szent iratokon – Írásokon, a Biblián keresztül. Másrészt, a személyes kijelentés útján nyert bizonyosságot oszthatjuk meg, melynek összhangban kell állnia Isten írott szavával, a Bibliával. Továbbá, egyes élethelyzetekhez–szükségekhez, problémákhoz igazítva adhatjuk át a meghívást Isten királyságába. Néhány példa, lehetséges témakör vagy megközelítés az evangélium kihirdetése során:

- fiúság, testvériség;
- jobb család lehetősége;
- érték/értékesség (szántóföldbe rejtett kincs);
- elvetettség/megvetettség;
- elhívás/meghívás;
- Ábrahám áldása – Isten veled van, oltalmaz, megvéd;
- királyság evangéliuma: mennyei polgártárs – egyenjogúság;

¹⁴ Az Isten királysága / „mennyei országa”, egy különálló nagy téma, mely nem fér bele a jelenleg tárgyalt téma keretébe. Ugyanakkor számos ponton kölcsönhatásban jelenik meg az egyénben a megtéréssel együtt (szerzői megjegyzés).

¹⁵ Hagymány: nemzedékről-nemzedékre átszálló, szájról-szájra adott történet, tan [Bokor: <http://mek.oszk.hu/00000/00060/html/044/pc004440.html#9>].

- új élet/értékrend váltás;
- Isten cselekvő hatalma (gyógyítás, szabadulás).

Fontos azonban, hogy minden egyes irányvonal valamilyen formában kötődjön Jézus Krisztus személyéhez, munkájához, szolgálatához.

Ugyanakkor Pál apostol felhívja a figyelmet a hirdetők és a hallgatók számára egyaránt, hogy veszélyes más evangéliumot hirdetni vagy elfogadni, ami eltér Jézus Krisztus személyétől, szolgálatától, s a Tőle való üzenettől (2Kor 11,3–4; Gal 1,6–9).

Irodalomjegyzék

Biblia: Károli Gáspár fordítás.

Bibliai nevek és fogalmak [1988] Primo Kiadó, Budapest.

Bokor József (szerk.). Hagyomány, *A Pallas nagy lexikona*. Arcanum: FolioNET (1893–1897, 1998.).

Gyetvai Gellért, Rajki Zoltán, Cigánymissziós mozgalmak hatása Magyarországon, Cigány Módszertani és Kutató Központ, Békés, 2014,

Konkordancia

<https://mek.oszk.hu/00100/00188/html/7korint.htm>

http://www.immanuel.hu/biblia/biblia.php?konyv=46&fejezet=15&o1=2&o2=3&o3=4&_k%C3%B6nyv=_Korinthusbeliekhez_%C3%ADrt_I._lev%C3%A9

<https://docplayer.hu/127715-1-kor-15-a-feltamadas.html>

<https://igehirdetes.ma/igehirdet%C3%A9sek/sorozatok/korinthusbeliekhez-irt-első-level->
(Szász Attila)

https://medit.lutheran.hu/files/cserhati_sandor_korinthus_1.pdf (665.o-675.o.)

https://dea.lib.unideb.hu/dea/bitstream/handle/2437/278695/JEZUS_FELTAMADASANAK_HAGYOMANYOZASA_titkosított.pdf?sequence=1&isAllowed=y (Dézsi Csaba)(67.o.)

<https://adoc.pub/ujszvetsegi-exegezis.html> (203.o.-tól) (Zamfir Korinna)

<http://biolka.ro/upload/Jubileumi%20Kommentar.pdf> (Jubileiumi Kommentár: 2225.o.)

<https://www.gotquestions.org/Magyar/Krisztus-isteni-jellege.html>

https://hu.wikipedia.org/wiki/Szent_hagyom%C3%A1ny

<http://mek.oszk.hu/00000/00060/html/044/pc004440.html#9>